
HUMANISTISEN TIEDEKUNNAN OPETUSSUUNNITELMAT

Humanististen tieteiden kandidaatin ja filosofian maisterin tutkinnon suorittaminen

Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista (asetus 794/2004) tuli voimaan 1.8. 2005.

Tämän asetuksen mukaisissa tutkinnoissa noudatetaan humanistisen tiedekunnan tiedekuntaneuvoston päätöksen mukaan seuraavaa tutkintorakennetta.

Humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto (HuK) on alempi korkeakoulututkinto, joka suoritetaan kolmessa vuodessa (60 op/1600 t/vuosi).

Kandidaatintutkinnon laajuus on 180 opintopistettä. Tutkinto on pakollinen.

Filosofian maisterin tutkinto (FM) on ylempi korkeakoulututkinto, joka suoritetaan kahdessa vuodessa kandidaatintutkinnon pohjalta (60 op/1600 t/vuosi).

Maisterintutkinnon laajuus on 120 opintopistettä.

Tutkinnot koostuvat

- pakollisista kieli- ja viestintäopinnoista
- pääaineen opinnoista
- sivuaineiden opinnoista
- ja muista tutkinnon tavoitteita tukevista opinnoista.

Eri opintojen määrä vaihtelee pääaineen vaatimusten mukaan.

Eri pääaineiden mukainen yksityiskohtainen tutkintorakenne on nähtävänä humanistisen tiedekunnan Internet-sivuilla.

Tutkintojen mitoituksessa käytetään käsitettä opintopiste (op).

Lukuvuodessa suoritetaan 60 opintopisteen opinnot, mikä vastaa noin 1600 tunnin työmäärää.

Tutkinnot noudattavat seuraavaa perusrakennetta.

HUMANISTISTEN TIETEIDEN KANDIDAATIN TUTKINTO 180 op

Pakolliset kieli- ja viestintäopinnot 16 op

Ks. tarkemmin kohdasta Tutkintoihin kuuluvat pakolliset kieliopinnot

1. suomen kieli 3 op + 3 op
2. ruotsin kieli 3op
3. **yksi** vieras kieli 3 op + 2 op
4. **lisäksi pakollisena** opiskelijan valinnan mukaan vähintään 2 op: ruotsin syventävä opintojakso 2 op **tai** kohdassa 3 valitun vieraan kielen syventävä opintojakso 2op **tai** toisen vieraan kielen tekstin ymmärtäminen tai suullinen taito (eurooppalainen taitotasoo B1)

Pääaine 70 - 80 op

- perusopinnot (25 op)
- aineopinnot (45 – 55 op), joihin sisältyy kandidaatintutkielma ja seminaari (10 op) sekä kypsyysnäyte kandidaatintutkielman alalta

Tiedonhaun ja kirjastonkäytön sekä tietotekniikan perusteet integroidaan pääaineen opintoihin tai sisällytetään muihin opintoihin. Yhteistyöstä kirjaston kanssa huolehtivat oppiaineen opettajat.

Sivuaineet ja muut opinnot 84 - 94 op

Opinnot koostuvat

1. pääaineen opetussuunnitelmassa määrättyistä pääaineen mukaan pakollisista opinnoista, jotka voivat olla useille oppiaineille yhteisiä
2. opiskelijan valinnan mukaisista sivuaineopinnoista ja muista tutkinnon tavoitteita tukevista opinnoista

Sivuaineensa opiskelija valitsee omien tavoitteittensa mukaan. Kandidaatintutkinnossa vähintään yhdestä sivuaineesta tulee olla vähintään perusopintokokonaisuus (25 op). Suositeltavaa on suorittaa sivuaineista opetussuunnitelman mukaisia systemaattisia opintokokonaisuuksia.

Opintojen suunnittelussa on syytä ottaa huomioon, että ammatillisen pätevyuden hankkiminen edellyttää usein perusopintojen ja aineopintojen (yht. väh. 60 op) tai vastaavien opintokokonaisuuksien suorittamista.

Tietoja sivuainemahdollisuuksista saa esim. tiedekuntien opinto-oppaista ja Internet-sivuilta.

Henkilökohtaisesta opinto-ohjauksesta saa tietoja yliopiston kotisivuilta.

FILOSOFIAN MAISTERIN TUTKINTO **120 op**

Pääaine 80 op

- syventävät opinnot (80 op), joihin sisältyvät tutkielmaopinnot (40 op)

Muut opinnot 40 op

Opinnot koostuvat

1. pääaineen opetussuunnitelmassa määrätyistä pääaineen mukaan pakollisista opinnoista
2. opiskelijan vapaasti valitsemista tutkinnon tavoitteita tukevista opinnoista

Muihin opintoihin suositellaan myös tutkinnon tavoitteita tukevia ylimääräisiä kieliopintoja.

Jos tavoitteena on aineenopettajan pätevyys, on HuK-tutkinnon ja FM-tutkinnon osalta noudatettava aineenopettajakoulutuksen tutkintorakennetta (ks. kohta Aineenopettajakoulutus).

Tutkintoihin kuuluvat pakolliset kieliopinnot

Tutkintoasetuksen mukaan opiskelijan tulee alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

1. **suomen ja ruotsin kielen taidon**, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta; sekä
2. **vähintään yhden vieraan kielen** sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Kieliopinnot on suoritettava **kandidaatintutkintoon** tai jos aiemmin suoritettu kandidaatintutkinto tai vastaavat opinnot eivät sisällä vaadittavia kieliopintoja, kieliopinnot on suoritettava maisterintutkintoon.

Pakolliset kieli- ja viestintäopinnot (16 op)

Pakollisten kieliopintojen järjestämisestä vastaa kielikeskus, puheviestinnän osalta puheopin laitos.

1. Suomen kieli

Tieteellinen kirjoittaminen 3 op

Opetuksen järjestää kielikeskus.

Opintojaksoa ei vaadita niiltä opiskelijoilta, jotka suorittavat suomen kielen perusopintoihin kuuluvan opintojakson *Kielenhuolto ja kirjoittaminen* tai käännöstieteen suomen opinnot.

Esiintyminen ja argumentointi 3 op (ent. Puheviestinnän perusteet)

Opetuksen järjestää puheopin laitos (ks. puheoppi P1)

Puheviestinnän kurssia ei vaadita vieraiden kielten pääaineopiskelijoilta.

2. Ruotsin kieli

- kirjallinen ja suullinen taito 3 op

Lähtötaso: lukiokurssi.

Opetuksen järjestää kielikeskus.

Ruotsin kielen opintojaksoja (ks. kohdat 2 ja 4) ei vaadita niiltä opiskelijoilta, jotka suorittavat humanistisessa tiedekunnassa pohjoismaisten kielten tai käännöstieteen ruotsin oppiaineen perusopinnot. Erillistä korvaavuusmerkintää ei tarvita, todistukseksi riittää kyseisen oppiaineen perusopintojen loppumerkintä.

3. Yksi vieras kieli

- tekstin ymmärtäminen 3 op
- suullinen taito 2 op

Lähtötaso: lukiokurssi.

Opetuksen järjestää kielikeskus.

4. Pakollisena lisäksi kielikeskuksen opetussuunnitelman mukaan vähintään 2 opintopisteen opinnot

- ruotsin kielen **syventävä opintojakso** 2 op

tai

- kohdassa 3 valitun vieraan kielen **syventävä opintojakso** 2 op

tai

toisen vieraan kielen kirjallinen tai suullinen taito vähintään taso B1 (eurooppalainen viitekehys).

Vieraan kielen opintojaksoja (ks. kohdat 3 – 4) ei vaadita niiltä opiskelijoilta, jotka suorittavat perusopinnot humanistisessa tiedekunnassa kieli- ja käännöstieteiden laitoksen vieraan kielen (englantilainen filologia, ranskan kieli, saksan kieli ja kulttuuri, venäjän kieli ja kulttuuri, espanjan kieli) tai käännöstieteen oppiaineessa (englanti, saksa, venäjä). Todistukseksi riittää kyseisen oppiaineen perusopintojen loppumerkintä, erillistä korvaavuusmerkintää ei anneta.

Muista kieliopinnojen korvaavuuksista on sovittava kielikeskuksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Humanistisen tiedekunnan kieliaineiden mahdollisesti vaatimat sukukielten opinnot sisältyvät kunkin oppiaineen opetussuunnitelmaan.

Tarkemmat tiedot kieliopinnoista, niiden opetuksesta ja erilaisista suoritusmahdollisuuksista julkaistaan **kielikeskuksen opinto-oppaassa**. Opiskelijan tulee erityisesti kiinnittää huomiota pakollisten opintojaksojen tasovaatimuksiin. Kielikeskuksen oppaassa opintojaksojen taitotasot on ilmaistu eurooppalaisen viitekehysten mukaisesti. On huomattava, että kielikeskus järjestää myös erilaisia täydentäviä ja valmentavia kursseja, jotka eivät tasoltaan kelpaa pakollisiksi kieliopinnoiksi.

Suosittelavaa on, että opiskelija suorittaa lisäksi vapaaehtoisia kieliopinnoita, jotka tukevat hänen henkilökohtaista opintosuunnitelmaansa. Kielitaidon syventäminen myös kirjallisen taidon osalta on erityisen tärkeää niille opiskelijoille, jotka aikovat ulkomaille opiskelemaan. Katso myös oppiaine *latinan kieli ja antiikin traditio* historiatieteen laitoksen opetussuunnitelmasta.

Ulkomailla koulusivistyksensä saaneet suomalaiset opiskelijat vapautetaan ruotsin kielen opinnoista. Asiaa koskeva dekaanille osoitettu hakemus on toimitettava tiedekunnan kansliaan.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden kielioinnot

vähintään englannin kielen tekstin ymmärtäminen (3 op) ja suullinen taito (2 op) sekä suomen kielen alkeiskurssi taitotaso A 1.

Aineenopettajakoulutus

Tutkintoasetuksen mukaan yliopistossa järjestettävän opettajankoulutuksen erityisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet itsenäiseen toimintaan opettajana, ohjaajana ja kasvattajana. Aineenopettajakoulutuksessa, joka johtaa humanististen tieteiden kandidaatin tutkintoon ja tämän pohjalta filosofian maisterin tutkintoon, aineyhdistelmä koostuu yhden tai kahden opetettavan aineen opinnoista sekä opettajan pedagogisista opinnoista. Osa opinnoista sijoittuu kandidaatintutkintoon, osa maisterintutkintoon. Opetus toteutetaan tiedekuntien yhteistyönä siten, että opetettavan aineen opinnoista vastaa humanistinen tiedekunta ja opettajan pedagogisista opinnoista kasvatustieteiden tiedekunta.

Opetettavalla aineella tarkoitetaan perusopetuksen, lukion tai muun koulutuksen opetukseen kuuluvaa ainetta, **opetettavan aineen opinnoilla** tarkoitetaan opetettavan aineen hallintaa edistäviä yliopistollisia opintoja. Ensimmäisessä opetettavassa aineessa suoritetaan perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot, joihin sisältyy tutkielma. Toisessa opetettavassa aineessa suoritetaan perusopinnot ja aineopinnot. Opinnot voivat muodostua myös tiedekunnan opetussuunnitelmassa määräytyistä monitieteisistä kokonaisuuksista (esim. yhteiskuntaopin opetettavan aineen opinnot). Äidinkielen ja kirjallisuuden opetettavan aineen opintoihin sisältyy aina sekä suomen kielen että kirjallisuusaineen opinnot. Perusopetusta varten molemmista vähintään perusopinnot ja aineopinnot ja lukiota varten lisäksi joko suomen kielen tai kirjallisuusaineen syventävät opinnot.

Humanistisen tiedekunnan opetussuunnitelman mukaan voi suorittaa aineenopettajan pätevyuden antavat opetettavan aineen opinnot seuraavissa oppiaineissa: *historia ja yhteiskuntaoppi, äidinkieli ja kirjallisuus, ruotsin kieli* ja vieraat kielet: *englanti, ranska, saksa, venäjä* sekä sivuaineena myös *espanja ja latina*.

Aineenopettajakoulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot

1. Historian ja yhteiskuntaopin opetettavan aineen opinnot

- **Historian** perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot, jotka muodostuvat Suomen historian ja yleisen historian opinnoista.

- **Yhteiskuntaopin** opetettavan aineen opinnot (monitieteinen kokonaisuus) muodostuvat yhteiskuntatieteellisistä ja hallintotieteellisistä opinnoista, joita opiskelijan on suoritettava yhteensä vähintään 60 opintopistettä. Opiskelija voi valita opinnot seuraavista yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan sekä kauppa- ja hallintotieteiden tiedekunnan oppiaineista: aluetiede, hallintotiede, julkisoikeus, kansainvälinen politiikka, kansantaloustiede, kunnallisoikeus, kunnallispolitiikka, sosiaalipolitiikka, sosiologia, tiedotusoppi, valtio-oppi, ja ympäristöpolitiikka. Opintokokonaisuus voi muodostua esimerkiksi kahden aineen perusopinnoista sekä näitä täydentävistä opinnoista (25 op + 25 op + 10 op). Suositeltavaa on, että kokonaisuuteen sisältyy kansantaloustieteen

ja julkisoikeuden opintoja. Erityisesti aineenopettajakoulutusta varten suunniteltu kokonaisuus on nähtävänä yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan opinto-oppaassa.

2. Äidinkielen ja kirjallisuuden opetettavan aineen opinnot

koostuvat 1) suomen kielen ja 2) Suomen kirjallisuuden tai yleisen kirjallisuustieteen tai teatterin ja draaman tutkimuksen opinnoista sekä 3) suomen kielen opetussuunnitelmassa erikseen määrytyistä fonetiikan, yleisen kielitieteen sekä puheopin ja logopedian opinnoista. Pääaineena voi olla suomen kieli tai Suomen kirjallisuus tai yleinen kirjallisuustiede tai teatterin ja draaman tutkimus. Pääaineessa suoritetaan perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot ja sivuaineessa perusopinnot ja aineopinnot siten kuin oppiaineen opetussuunnitelmassa määrätään. Jos pääaineena on suomen kieli, sivuaineena on jokin kirjallisuusaineista; jos pääaineena on kirjallisuusaine, sivuaineena on suomen kieli.

3. Ruotsin kielen opetettavan aineen opinnot

pohjoismaisten kielten perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot

4. Englannin kielen opetettavan aineen opinnot

englantilaisen filologian perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot

5. Ranskan kielen opetettavan aineen opinnot

ranskan kielen perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot

6. Saksan kielen opetettavan aineen opinnot

saksan kielen ja kulttuurin perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot

7. Venäjän kielen opetettavan aineen opinnot

venäjän kielen ja kulttuurin perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot

Espanjan kieli ja latinan kieli voivat olla tutkinnossa vain toisena opetettavana aineena. Espanjan opetettavan aineen opintoina suoritetaan espanjan kielen perusopinnot ja aineopinnot; latinan opetettavan aineen opintoina suoritetaan perusopinnot ja aineopinnot oppiaineessa latinan kieli ja antiikin traditio (ks. historiatieteen laitos).

Opettajan pedagogiset opinnot

Pedagogisen pätevyyden hankkimiseksi opiskelijan tulee suorittaa opettajan pedagogiset opinnot, joihin on haettava erikseen. Opettajan pedagogisiin opintoihin hakemisesta ilmoitetaan muun muassa humanistisen tiedekunnan Internet-sivuilla sekä tiedekunnan ilmoitustaululla. Opettajan pedagogiset opinnot järjestää kasvatustieteiden tiedekunta. Opinnot koostuvat kasvatustieteellisistä ja didaktisista opinnoista, joihin sisältyy harjoittelu. **Kasvatustieteen perusopinnot** (25 op), jotka ovat osa opettajan pedagogisia opintoja, on syytä suorittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ne voi suorittaa jo ennen soveltuvuuskoetta. Soveltuvuuskookeeseen voi osallistua aikaisintaan ensimmäisen opiskeluvuoden keväällä. **Pedagogisten opintojen toisen vaiheen** (35 op) aloittaminen edellyttää soveltuvuuskokeen läpäisemistä, kasvatustieteen perusopintoja sekä erikseen määriteltyjä opetettavan aineen opintoja.

Aineenopettajakoulutukseen kuuluvat opinnot suoritetaan siten, että osa opinnoista sijoittuu kandidaatintutkintoon, osa maisterintutkintoon. Opinnoissa noudatetaan seuraavaa perusrakennetta. Tarkemmat pääaineen mukaiset tutkintorakenteet on esitetty hu-

manistisen tiedekunnan Internet-sivuilla. Opettajan pedagogisista opinnoista saa tietoja kasvatustieteiden tiedekunnan opinto-oppaasta.

Aineenopettajakoulutuksen tutkintorakenne

1.8.2005 voimaan tulleen asetuksen (794/2004) mukaan

Humanististen tieteiden kandidaatti 180 op (3 vuotta)

1. Pääaine: perusopinnot (25 op) ja aineopinnot (45 op)
2. Sivuaaine: perusopinnot (25 op) ja aineopinnot (35 op)
3. Opettajan pedagogiset opinnot osa I (25 op) (kasvatustieteen perusopinnot)
4. Kieli- ja viestintäopinnot (16 op)
5. Muut opinnot (9 op)

Filosofian maisteri 120 op (2 vuotta)

1. Pääaine: syventävät opinnot (80 op)
2. Opettajan pedagogiset opinnot osa II (35 op)
3. Muut opinnot (5 op)

Oppiaineiden erikoistumisopintoihin ja muihin opintoihin sisältyy erityisesti aineenopettajille suunniteltuja opintojaksosia. Opetettavan aineen opintojen ja opettajan pedagogisten opintojen yhteensovittamisessa hyödynnetään periodijärjestelmää yhteistyössä kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa.

Aineenopettajan yleiset pätevyysvaatimukset

1. Maisterin tutkinto (ylempi korkeakoulututkinto)
2. Opetettavan aineen opinnot
 - perusopetuksessa vähintään perusopinnot ja aineopinnot kaikissa opetettavissa aineissa
 - lukiossa vähintään yhdessä opetettavassa aineessa perusopinnot, aineopinnot ja syventävät opinnot sekä
 - muissa mahdollisissa opetettavissa aineissa perusopinnot ja aineopinnot.
3. Opettajan pedagogiset opinnot
 - perusopinnot (25 op) ja aineopinnot (35 op), joihin sisältyy harjoittelu

Opetettavan aineen opinnot on suoritettava opintokokonaisuuksina siten kuin tiedekunnan opetussuunnitelmassa määrätään. Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuudesta ilmaisee kelpoisuusvaatimukset laajuuksina, opintopisteinä ja opintoviikkoina. Määrät viittaavat tutkintoasetuksen mukaisiin opintokokonaisuuksien minimilajuuksiin. Koulutuksesta sisällöllisen vastuun kantaa yliopisto. Jos aineenopettajakoulutukseen kuuluvat opettavan aineen opintokokonaisuudet ovat laajemmat kuin kelpoisuusasetuksessa mainitut minimi, on huomattava, että opiskelijan on noudatettava tiedekunnan opetussuunnitelman vaatimuksia.